

Verzoek werkgevers en vakbonden vindt gehoor

Minister Koolmees belooft aanpassing regels tijdens overgangperiode

Nadat eerst organisaties van gepensioneerd hadden gepleit voor aangepaste regels voor pensioenfondsen tijdens de overgangperiode naar een nieuw pensioenstelsel, en vervolgens ook vakbonden en werkgevers, is minister Koolmees van Sociale Zaken daarmee akkoord gegaan. Dat liet hij weten in een brief aan de Tweede Kamer.

Voor dit jaar en volgend jaar heeft minister Koolmees van zijn bevoegdheid gebruik gemaakt om af te wijken van de geldende regels voor de hoogte van de dekkingsgraad van pensioenfondsen. Dat deed hij met een simpele verlaging van de dekkingsgraad waaronder fondsen de pensioenen en pensioenrechten moeten korten, naar een hoogte van 90 procent. Omdat er allerlei nadelen zitten aan zo'n grove maatregel, en omdat het nog tot 2026 duurt voordat het nieuwe pensioenstelsel zal zijn ingevoerd, zijn voor de jaren daarna ook maatregelen nodig. Dit om te voorkomen dat pensioenfondsen zouden moeten korten volgens de huidige regels, terwijl zij dat volgens de nieuwe regels mogelijk niet zouden hoeven. In de nieuwe situatie geldt namelijk niet meer de vermaledijde rekenrente, maar kan worden uitgegaan van een verwacht rendement.

Eerst hadden organisaties van gepensioneerd, met name de ANBO en de Koepel Gepensioneerd, hun zorgen geuit over dit probleem tijdens de overgangperiode (zie de Nieuwsbrief van september). Daarna vroegen ook werkgeversorganisaties

en vakbonden aan de minister om zo snel mogelijk duidelijkheid te geven over een overgangsregime tot aan de invoering van het nieuwe pensioenstelsel in 2026. Daarmee zouden onnodige verlagingen van pensioenen en verhogingen van premies voorkomen kunnen worden.

Koolmees overstag

Naar aanleiding van de bovengenoemde zorgen hebben enkele Kamerleden, onder wie Pieter Omtzigt van het CDA, minister Koolmees om een reactie gevraagd. Deze reageerde in een brief met een toezegging om de regels gedurende de overgangperiode inderdaad aan te passen. Hij noemt dit een transitie-ftk, een financieel toetsingskader tijdens de transitie. De minister schrijft "De transitieperiode is een intensieve fase waarin sociale partners, pensioenfondsen, pensioenuitvoerders en vertegenwoordigers van deelnemers en gepensioneerd afspraken moeten maken met elkaar en besluiten moeten nemen, waarna zij op een verantwoorde, uitlegbare en evenwichtige wijze kunnen overstappen naar het nieuwe stelsel. Die transitieperiode is gebaat bij rust en stabiliteit." Zolang het huidige toetsingskader geldt, kan dat leiden tot "onevenwichtige handelingen of consequenties bezien vanuit het perspectief van het nieuwe stelsel". Daarom gaat Koolmees akkoord met een aanpassing die hij "momenteel aan het uitwerken [is] in gesprek met de partijen die het Pensioenakkoord hebben gesloten, toezichthouders en de Pensioenfederatie. De precieze uitwerking volgt bij

indiening van het wetsvoorstel dat de uitwerking van het Pensioenakkoord bevat." Details worden dus nog niet gegeven, die moeten voor het eind van dit jaar komen. Wel schetst de minister de contouren: "Het belangrijkste ijkpunt daarbij is de werking van het nieuwe pensioenstelsel. Indien met de blik van het nieuwe stelsel naar het huidige stelsel wordt gekeken, dan kan dat leiden tot een ander perspectief op pensioenverlagingen

en premieverhogingen. Voorkomen moet worden dat in de transitiefase onnodige interventies moeten worden gepleegd of nodige interventies juist nagelaten. [...] De aanpak die ik voornemens ben uit te werken, kan daarom betekenen dat sommige pensioenverlagingen onder de huidige kortingsgrenzen niet nodig zijn."

De beslissing geeft de pensioenfondsen meer lucht. Anders zouden in 2022 volgens een berekening van toezichthouder De Nederlandsche Bank (als de situatie op de financiële markten niet verandert, en daar ziet het niet naar uit) ruim tien miljoen pensioenen bij veertig fondsen verlaagd moeten worden met gemiddeld ruim 10 procent.

Stapsgewijze invoering 'Dijsselbloem' helpt pensioenfondsen

Volgend jaar wordt de aanpassing van de rekenrente die de commissie Dijsselbloem had geadviseerd van kracht. Maar De Nederlandsche Bank (DNB) heeft besloten om de rekenrente voor pensioenfondsen niet in een keer, maar in vier jaarlijkse stappen aan te passen. Daarmee wordt een grote teruggang in de dekkingsgraden volgend jaar voorkomen. Zonder deze beslissing zouden die naar verwachting met gemiddeld zes procentpunt in 2021 dalen. Dat wordt nu ongeveer een kwart daarvan.

De commissie Dijsselbloem adviseerde DNB vorig jaar om de rekenrente voor pensioenfondsen aan te passen. Die zou meer de marktrente moeten volgen, in het bijzonder voor langere looptijden, in plaats van een modelrente gebaseerd op historische niveaus (zie de Nieuwsbrief van juni

vorig jaar). Door de rentedaling van de afgelopen jaren zouden de dekkingsgraden van pensioenfondsen bij invoering van dit advies in een klap flink omlaag gaan.

Vooraf fondsen die nu al worstelen met zeer lage dekkingsgraden van minder dan 90 procent zouden dan gedwongen zijn volgend jaar de pensioenen fors te verlagen. Door het besluit van DNB wordt die kans kleiner. Maar over vier jaar zijn de nieuwe regels volledig verwerkt in de rekenrente. Dat is een belangrijk moment, omdat dan de meeste pensioenfondsen oude rechten gaan invaren in de nieuwe contracten van het pensioenakkoord. En dat gaan ze waarschijnlijk doen op basis van de rekenrente. Daarmee wordt bepaald hoeveel de oude rechten waard zijn. Maar of die berekening uiteindelijk inderdaad zo zal worden gemaakt, is nog niet zeker. Het laatste woord is daarover nog niet gezegd.

IN DIT NUMMER

Pensioenpremies te laag	2	Elsevier Weekblad bestaat 75 jaar	5
Valincidenten ouderen weer gestegen	2	Canada Ganzen 4	6
Campagne Veiligheid	3	Non Solus	7
Op bezoek bij Hannie Aarts	4	Nieuwe voorzitter 50 plus	8

Pensioenpremies veel te laag

Voor het pensioen dat zij beloven, zijn de premies die pensioenfondsen heffen veel te laag. Dat tast de dekkinggraden van fondsen aan en vergroot de kans op kortingen. Dat heeft een pensioenadviesbureau vastgesteld op basis van de jaarverslagen van pensioenfondsen. Daaruit blijkt een gat over het jaar 2019 van maar liefst zes miljard euro. Er had om dat tekort te voorkomen, maar liefst 20 procent meer premie betaald moeten zijn.

De te lage premies raken vooral gepensioneerden. Ze zorgen namelijk voor een enkele procentpunten lagere dekkinggraad, waardoor er minder kans is op verhoging van pensioenen en juist meer kans op kortingen. De pensioenen van werkenden worden op deze manier ook getroffen, maar gepensioneerden merken het meteen. Pensioenfondsen mogen een lager dan nodige premie heffen en dat gebeurt ook al jaren. De zogenoemde premiedekkingsgraad is dan minder dan 100 procent. Bij Pensioenfonds PGB was de premiedekkingsgraad eind vorig jaar 91 procent. Verschillende andere fondsen zitten daar nog onder. Het bestuur van een pensioenfonds moet erop letten of een premiekorting evenwichtig uitvalt voor alle belanghebbenden. Dat is steeds minder het geval. Veel fondsen zijn

dan ook van plan de premies in 2021 te verhogen. PGB heeft dit jaar de premies gelijk gehouden, maar is van plan die volgend jaar met 4 procentpunt te verhogen.

Maar er is ook een grens aan het verhogen van de toch al forse premies voor werkenden. Er kan een 'pechgeneratie' ontstaan die een veel hogere prijs betaalt voor een lager pensioen. Een alternatief voor premiestijgingen is om minder pensioen te beloven, ofwel het opbouwpercentage te verlagen. Dan blijven de werkgeverslasten binnen de perken en blijft het netto-loon van werknemers op peil. Daar-teenover staat dat de werknemer zo minder pensioen opbouwt. De komende tijd moeten pensioenbestuurders en cao-partners een beslissing nemen in dit ongemakkelijke dilemma.

Aantal valincidenten ouderen weer gestegen

In 2019 zijn 109.000 65-plussers op de Spoedeisende Hulp van een ziekenhuis terechtgekomen na een valongeval in of om het huis. Hiervan hebben 79.900 mensen ernstig letsel opgelopen en zijn bijna 5.000 mensen overleden. Ook werden 11.000 65-plussers tijdelijk of permanent opgenomen in een verpleeghuis. Dit blijkt uit onderzoek van VeiligheidNL, het kenniscentrum voor letselpreventie.

De meest voorkomende soorten letsel na een val zijn hersenletsel (16%), een heupfractuur (14%) en een polsfractuur (10%). De totale directe medische kosten voor behandeling en nazorg van slachtoffers stegen vorig jaar tot meer dan een miljard euro. Het gaat hierbij specifiek om ongevallen thuis of in de openbare ruimte; valongevallen op het werk, tijdens het sporten en in het verkeer tellen niet mee.

COMMENTAAR

Op het moment van schrijven zijn net strengere maatregelen afgekondigd voor de komende twee weken. De gevreesde tweede golf deed zich gelden en ziekenhuizen dreigden overbelast te raken. Gelukkig is het begin van een afvlakking te zien in besmettingen en ziekenhuisopnames.

In de Nieuwsbrief wordt weinig aandacht besteed aan corona. Het leek mij niet nodig en niet zinvol nog iets toe te voegen aan het overvloedige nieuws erover en al het gepraat in talkshows. De hoop is gevestigd op een vaccin, waarvan diverse in het laatste stadium van testen zijn. Maar het is nog onzeker of daarmee alles weer normaal wordt. Het is bijvoorbeeld niet bekend of vaccinatie voldoende immuniteit oplevert, en zo ja, hoe langdurig die zal zijn. Ook de economische gevolgen zullen nog lang naveren, niet alleen in direct getroffen sectoren zoals toerisme en horeca, maar ook bij hun toeleveranciers.

Van oudsher is kerstmis ook een feest van het licht. De lampjes is de kerstboom zijn symbolisch voor de lichtpuntjes van hoop die in de verte twinkelen. Veel mensen lijken dit jaar van plan speciale aandacht te besteden aan de feestdagen, ook al zullen ze niet zoals gewoonlijk gevierd kunnen worden met veel familie bijeen.

Ik wens alle lezers en hun naasten ondanks de ongewone situatie toch fijne feestdagen toe, en dat we volgend jaar terug mogen keren naar meer normale omstandigheden.

Jeroen Hogendorp

Uit eerder onderzoek bleek dat twee derde van de 65-plussers die op de Spoedeisende Hulp kwam door een val, al een verhoogd valrisico had. De valongevallen hadden voor een groot deel voorkomen kunnen worden door vroegtijdige signalering. Opgelopen letsel na een val heeft veel impact op de zelfredzaamheid van ouderen en hun kwaliteit van leven. De verwachting is dat het aantal Spoedeisende Hulp-bezoeken na een valongeval door de vergrijzing en het groeiende aandeel 75-plussers verder

zal stijgen in de toekomst.

Het kenniscentrum voorspelt dat het aantal valincidenten in 2020 nog hoger zal liggen dan in 2019. De gevolgen van het coronavirus maken ouderen nog minder mobiel, waardoor de kans op vallen groter is. Ook gaan sport- en beweegactiviteiten en valpreventietrainingen in deze tijd vaak niet door. VeiligheidNL roept professionals op om ouderen met een verhoogd valrisico extra in de gaten te houden.

HOOFDREDACTIE EN EINDREDACTIE: Jeroen Hogendorp

VORMGEVING: Jos Wachelder

BIJDRAGEN: Jan de Waal, Tom ten Hoop, Willeke Casteren van Cattenburch.

REDACTIEADRES: Rustenburgh 15, 1111 VD Diemen, Tel.: (06) 801 55 332

E-MAIL: redactie@vgeo.nl **WEBSITE:** www.vgeo.nl

VRAGEN OF MEDEDELINGEN? Als er veranderingen optreden, bijvoorbeeld door verhuizing of overlijden, kunt u dit kenbaar maken bij onze penningmeester Ger de Rooij, Grootweg 12, 1647 CN Berkhout. Tel.: 0229-553054 E-mail: penningmeester@vgeo.nl M. 06-37349696 Voor zaken betreffende bestuur en organisatie kunt u contact opnemen met Paul Klein, Thierensweg 15, 1411 EW Naarden. Tel.: 035-5389607, E-mail: pagklein@planet.nl

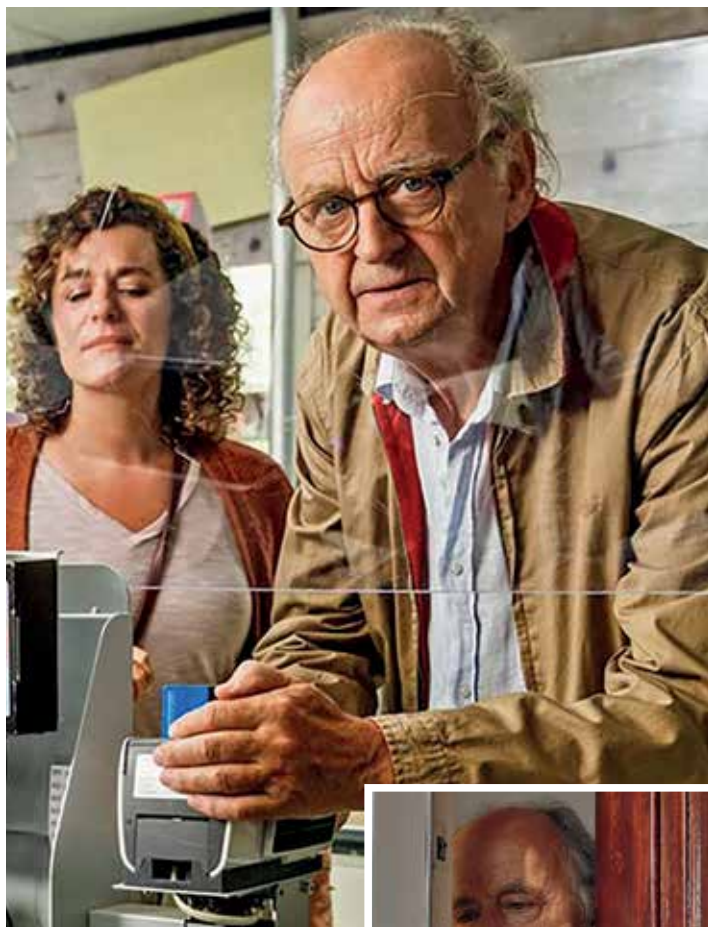
LIDMAATSCHAP EN CONTRIBUTIE VGeo-leden betalen jaarlijks € 14,- contributie. Een vrijwillige verhoging van deze bedragen wordt zeer op prijs gesteld. Contributie s.v.p. overmaken op ING-rekening NL27 INGB 0000 100 802. t.n.v. Vereniging van Gepensioneerden Elsevier-Ondernemingen. Nadere informatie Ger de Rooij Tel.: 0229-553054 E-mail: penningmeester@vgeo.nl

DE VOLGENDE NIEUWSBRIEF VERSCHIJNT APRIL 2021.
KOPIJ MOET UITERLIJK 15 MAART BINNEN ZIJN.

ES ELSEVIER SENIOREN NIEUWSBRIEF
NIEUWSBRIEF

Campagne Senioren en Veiligheid

In september heeft de Koepel Gepensioneerden meegewerkt met het ministerie van Justitie en Veiligheid onder de noemer "Maak het ze niet te makkelijk". Het doel was vooral oudere mensen bewust te maken van risico's die ze lopen door bepaalde vormen van criminaliteit.

Meekijken bij pinnen

Het eerste onderwerp betreft veilig geld pinnen. Het is zaak goed op te letten als je pinst. Criminelen proberen over de schouder mee te kijken om te zien welke pincode iemand intoetst. Bijvoorbeeld bij de kassa in de winkel of door vlak achter iemand te gaan staan bij een geldautomaat. Als ze je vervolgens ook je pinpas afhandig maken, bijvoorbeeld met behulp van een babbeltruc of door zakkenrollerij, halen ze zoveel mogelijk geld van je rekening. Het advies is drievoudig: Scherm bij het intoetsen van je pincode de toetsen af met je hand of portemonnee; staat iemand te dicht achter je, vraag dan om meer privacy; en laat je niet afleiden tijdens het pinnen. Daarnaast is het goed de daglimiet voor het pinnen met je pas te beperken. Betaalvereniging Nederland adviseert verder om zoveel mogelijk contactloos te betalen. Dan hoeft u meestal geen pincode in te toetsen en kan deze ook niet worden afgekeken. Veilig contactloos betalen zonder pincode is mogelijk bij bedragen tot en met 50 euro.

Babbeltrucs

Oplichters komen vaak betrouwbaar over. Ze bellen bij je aan, spreken je op straat aan of bellen je op. Zogenaamd namens de bank, de thuiszorg of zelfs om een toiletbezoek voor hun kind. Eenmaal binnen worden op die manier elk jaar vele mensen van hun bezittingen beroofd. Ook proberen oplichters mensen aan de deur te laten pinnen. Als ze de pincode af kunnen kijken en je vervolgens van je pas kunnen beroven, halen ze zoveel mogelijk geld van je rekening. Om problemen te voorkomen is het advies: Doe niet zomaar de deur open voor een onbekende. Of gebruik bijvoorbeeld een kierstandhouder om de deur op een kier te kunnen zetten; laat nooit een onbekende binnen en sluit de deur als je binnen iets gaat halen; pin nooit zomaar aan de deur als je niet zelf iets hebt besteld

waarvan je weet dat je het moet afrekenen; en geef je pinpas nooit uit handen. Ook niet als iemand je op die manier aanbiedt om te helpen bij het pinnen. Pin ook niet wanneer iemand anders de betaalautomaat wil vasthouden. Op die manier kan iemand mogelijk meekijken met je pincode.

Ook via de telefoon benaderen oplichters mensen, bijvoorbeeld om een bezoek aan te kondigen. Of ze doen zich voor als de bank en proberen je te overtuigen om overboekingen te doen, in te loggen of je gegevens, pincodes of beveiligingscodes te geven. Soms wordt zelfs gevraagd om direct toegang te geven tot je computer. Banken vragen dit nooit.

Hier moet je op letten: Als je het niet helemaal vertrouwd, bel de organisatie die het betreft zelf om het te controleren en zoek zelf het telefoonnummer op; banken vragen nooit via de telefoon of SMS om je gegevens, pin- of beveiligingscode of om overboekingen te doen. Ook vragen banken je niet om directe toegang tot je computer te krijgen.

WhatsAppfraude

Bij deze fraude doet een oplichter zich voor als een bekende via WhatsApp. Bijvoorbeeld als je (klein)zoon of (klein)dochter, maar regelmatig ook als vriend of vriendin. Er wordt gevraagd om hem of haar snel te helpen door geld over te maken of te klikken op een betaalverzoek. Vaak staat in het eerste bericht dat de 'bekende' een nieuw mobiel nummer heeft. Ook vragen criminelen soms zelfs om geld via het WhatsApp-account van degene die je kent. Doordat in het bericht staat dat er grote nood is en het geld direct nodig is, zijn veel mensen geneigd om het geld aan 'deze bekende' dan maar snel over te maken. Toch moet zo'n bericht daarom niet zomaar worden vertrouwd. Bel altijd eerst de persoon zelf op het oude nummer en zorg dat u een normaal gesprek met hem of haar kan voeren.

Neem er geen genoegen mee als de persoon zegt je niet te kunnen horen. Het is belangrijk hierop te letten: Maak nooit zomaar geld over zonder dat je iemand daadwerkelijk hebt gesproken of gebeld. Controleer altijd rechtstreeks bij de bekende door zijn/haar oude nummer te bellen. Niet gebeld = geen geld.

Om te voorkomen dat oplichters je benaderen, plaats je telefoonnummer niet openbaar op social media, website of online handelsplatformen (Marktplaats). Nog veiliger tegen misbruik van je WhatsApp-account is om twee-staps-verificatie in te stellen. Dat is een extra beveiliging naast een wachtwoord. Op Veiliginternetten.nl staat hoe je dit kunt doen.

Phishing

In een bericht, meestal een e-mail maar ook wel sms, wordt gevraagd om te klikken op een link of om in te loggen. Die link kan bijvoorbeeld leiden naar een valse website van een bank, waarin je gevraagd wordt om je gegevens in te vullen. Op deze manier proberen internetcriminelen toegang te krijgen tot je computer of je persoonlijke gegevens. Deze manier om gegevens te achterhalen heet phishing (letterlijk: 'hengelen'). Met die gegevens kunnen internetcriminelen je vervolgens geld afhandig maken. Ook vraagt men soms direct om geld over te maken. Via valse e-mails proberen internetcriminelen aan je geld te komen. Daarom eerst checken, dan klikken.

Hier moet je op letten: Klik nooit op een link van een mail die je niet vertrouwt en download geen bijlage; twijfel je, bel dan de organisatie waar het om gaat, zoals je bank en zoek daarvoor zelf het telefoonnummer op; gaat het om geld of belangrijke gegevens, let dan op, zeker als er zogenaamd haast bij is. Eerst checken, dan klikken. Via Fraudehulpdesk.nl kun je de e-mail controleren.

Meer informatie

Naast bovengenoemde informatie en de bijbehorende filmpjes waarin Kees Verhulst meespeelt, bekend van Het Geheime Dagboek van Hendrik Groen, zijn er webinars gehouden met interviews met experts maar ook met slachtoffers, en waarin vragen van kijkers beantwoord werden. U kunt de webinars vinden via de website koepelgepensioneerden.nl door te zoeken op 'veiligheid'.

Op bezoek bij... Hannie Aarts

In deze aflevering ging de redactie telefonisch "op bezoek" bij Hannie Aarts, oudgediende bij Elsevier en al jarenlang lid van onze vereniging.

WANNEER KWAM JE BIJ ELSEVIER?

Ik ben begonnen in september 1964 bij de Noord-Hollandsche Uitgeversmaatschappij. Daar was een vacature voor een administratieve kracht op de tijdschriftenafdeling en een kennis van mij die daar werkte, raadde mij aan daarop te reageren. De vestiging was toen op de Nieuwezijds Voorburgwal. Na een aantal jaren verhuisden we naar de Keizersgracht. De afdeling werd uitgebreid met Customer Service en na de fusie met Elseviers Wetenschappelijke Uitgeverij en Excerpta Medica ook met Adresbeheer en Reprints en Boeken, alles bij elkaar in feite. Toen ik begon werd ik niet door een mentor of zo begeleid, maar het was wel een groep waar je makkelijk wat aan kon vragen.

IN DE LOOP VAN DE JAREN HEB JE WEL EEN CARRIÈRE GEMAAKT TOT UITEINDELIJK HOOFD VAN DE AFDELING?

Ja, dat klopt. Na de fusie met EWU werd ik gevraagd om Customer Service op te zetten. Later ook voor de Adresafdeling die als eerste binnen het bedrijf beeldschermen kreeg, om het hele adresbestand van tijdschriften in te voeren. In het begin was dat een ramp, want het werkte allemaal niet goed, maar het was wel interessant. Daarna is mij gevraagd om hoofd te worden van de hele afdeling inclusief abonnementen. Na de Jan van Galenstraat gingen we in 1982 naar gebouw Molenwerf, waar we een hele vleugel op de begane grond hadden. Daar kwamen toen ook Boeken en Reprints bij. Er kwamen steeds meer mensen te werken, op zeker moment tegen de vijftig. Nee, ik heb verder geen opleiding gevolgd om hogerop te komen, en ik ging ook nooit solliciteren op een bepaalde functie maar werd daar altijd voor gevraagd. Dat was in die tijd ook mogelijk en zo verging het meer mensen, je rolde zonder vooropgezet plan van de ene functie naar de andere.

WAT SCHIET JE ALS EERSTE TE BINNEN ALS JE TERUGDENKT AAN DIE TIJD?

Dat is de enorme collegialiteit en een hele leuke sfeer. Toen ik pas gestopt

was met werken miste ik dat vooral, de reuring en het contact met de mensen. Ook het werk op zich was leuk, contact met de klanten in het buitenland. Die kwamen soms op bezoek of wij gingen naar hen toe. Het was wel zwaar en heel druk, maar toch waardevol. De afdeling was ook vrij internationaal, ik heb wel gezegd, het lijkt de Verenigde Naties wel, zoveel nationaliteiten waren er aan het werk. De voertaal was ook veel Engels, hoewel daar ook van werd afgeweken, anders leerden de buitenlanders nooit goed Nederlands spreken.

IS ER IETS WAAR JE TROTS OP BENT IN HET WERK?

Nou, dat is dat wij als betrekkelijk kleine afdeling, vergeleken bijvoorbeeld met Oxford, onze zaakjes beter op orde hadden. De klanten zeiden dat Amsterdam altijd uitstekend werk leverde en dat ze graag met ons werkten. Het was daarom des te vervelender dat het werk toch in de jaren negentig overgeplaatst werd van Amsterdam naar Oxford. Dat was een hard gelag, waarvan de directie later zei, dat hadden we nooit moeten doen. Veel mensen moesten ander werk zoeken en voor mij was het aanleiding om te stoppen en van de VUT gebruik te maken, dat werd mij aangeboden. Als je zo'n afdeling hebt opgebouwd en het loopt uitstekend, dat zei ook iedereen, en die wordt dan opgedoekt, dan denk je het hoeft voor mij niet meer, ik maak gebruik van die regeling. Voor mij viel het dus wel mee, maar voor veel anderen zeker niet, dat heb ik altijd heel vervelend gevonden.

HOE WAS HET OM VRIJ PLOTSELING TE STOPPEN MET WERKEN?

Het was in het begin vreemd dat dagelijkse gewoonten wegvielen. In mijn geval speciaal de dagelijkse treinreis van Melick in Limburg 's ochtends vroeg naar Amsterdam en 's avonds laat weer terug. Die maakte ik twintig jaar lang elke werkdag en daar leerde je een vast groepje medereizigers kennen. Toen dat stopte dacht ik even, wat gebeurt er nu. Maar ik had het voordeel dat mijn dochter werkte en ik me kon storten op het zorgen voor de twee kleinkin-

deren. Zo was ik in ieder geval nog bezig. Maar ik miste in het begin wel al die mensen om me heen, dat was een kwestie van wennen. Aanvankelijk ging ik nog een paar keer per jaar naar Amsterdam, bijvoorbeeld lunchen en even naar de zaak. Maar later hield dat op, want je hebt er eigenlijk niet veel meer te zoeken behalve ontmoeten van collega's waar je nog contact mee hebt gehouden. Met hen ga ik nog een keer per jaar lunchen.

DUS JIJ WAS DEGENE DIE DAGELIJKS OP EN NEER UIT LIMBURG KWAM?

Ja, en dat twintig jaar lang. Na mijn trouwen zijn we daar gaan wonen, en ik wou geen ander werk in de buurt zoeken omdat ik het bij Elsevier erg naar mijn zin had. Ik weet nog dat mijn toenmalige baas, Ger de Boer, zei, dat hou je geen twee maanden vol. Nou, die uitspraak moest hij dus weer inslikken. Voor mij was het een kwestie van gaan zitten, en ik nam altijd werk mee dat ik op de thuisreis kon doen. Op de heenreis was het gezellig met een vaste groep mensen, koffie drinken en kranten uitwisselen, je was zo in Amsterdam. Zo was het ook makkelijk om werk en privé gescheiden te houden; maar zelden hoefde ik thuis wat werk te doen en dat gebeurde dan in het weekend.

WAAR HOU JE JE MEE BEZIG SINDS JE PENSIËN?

Eerst dus met zorgen voor de kleinkinderen, maar die verhuisden op een gegeven moment naar Aruba. Daar gaan we twee keer per jaar op bezoek, alleen dit jaar niet. Verder zit ik op fitness en heb een aantal vriendengroepen en ik onderneem regelmatig wat met kennissen hier in de buurt en met mijn man.

VORIG JAAR TIJDENS HET DAGJE UIT BEN JE GEVALLEN, HOE IS DAT AFGELOPEN?

Ja, heel stom was dat. Je loopt met de hele groep en de gids is aan het

vertellen en ik let niet op dat er een stoep is en daar lag ik, dat was heel vervelend. Ik moest naar het ziekenhuis waar mijn linkerarm in het gips ging omdat ze vermoedden dat daar wat mee was, en mijn enkel bleek niet gebroken maar wel zwaar gekneusd en die kwam ook in een soort gips. Uiteindelijk bleek mijn arm mee te vallen maar omdat de enkel moest helen heb ik met een stok gelopen, maar uiteindelijk is het allemaal goed gekomen. Ik vond het alleen jammer van het Dagje Uit, dat is altijd gezellig. Ik ben bij de meeste geweest, alleen soms was het te ver reizen. Maar in het midden van het land en het zuiden, dan ben ik present. Naar de Algemene Ledenvergadering ben ik alleen in het begin gegaan. De locatie Nijkerk is vanuit mijn woonplaats met het openbaar vervoer slecht bereikbaar.

WAT VOND JE HET LEUKST AAN HET WERK?

Dat was vooral het internationale gebeuren, maar ook de contacten met mensen. En de ontwikkelingen in systemen, het meedenken daarover met Jan de Waal en zijn collega's en daaraan een bijdrage te leveren, dat waren altijd hele leuke dingen. Ook dat ik later een directeur had die af en toe zei, ga jij maar naar die klant op bezoek. Na mijn pensionering had ik ook niet het idee, hiep hoi nu begint het leven. Mijn werk was gewoon heel leuk, alleen het laatste jaar was dus minder.

WAAR BEN JE GEBOREN EN OP-GEGROEID?

Ik ben geboren in Vlaardingingen maar op mijn zesde jaar zijn we verhuisd naar Curaçao. Daar werkte mijn vader bij Shell. Ik ging daar naar school en heb ook nog bij Shell gewerkt, tot mijn 21ste. Ik kom er vrijwel nooit meer maar heb wel een band met Aruba, daar woont mijn dochter bij wie we vaak op bezoek gaan. Ik was echt een Antillenkint, het vertrek

naar Nederland vond ik verschrikkelijk. Hier heb ik eerst twee jaar niet gewerkt, daarna een tijd op de administratie bij een fabrikant van schoolmeubelen, voordat ik bij de Noord-Hollandsche kwam.

HEB JE NOG EEN LEUK VERHAAL UIT JE WERKZAME TIJD?

Nou, dat was bij de Noord-Hollandse in het pand aan de Keizersgracht. Dat viel onder monumentenzorg dus moest in authentieke staat blijven en was prachtig ingericht. Bij de opening hebben een collega en ik ons in de stijl uit die tijd verkleed, met lange gewaden en pruiken. Dat was heel erg leuk, dat soort dingen deden we toen. Later op de Molenwerf vierden we elk jaar sinterklaas of kerst met de hele afdeling. Dat was een groot feest met catering van het restaurant en waar ook de afdeling van Jan de Waal bij werd uitgenodigd. Daar heb ik leuke herinneringen aan. Het was ook een mooie manier om iedereen te bedanken voor het harde werk het afgelopen jaar.

Elsevier Weekblad bestaat 75 jaar

Afgelopen oktober 2020 vierde Elsevier Weekblad zijn 75-jarig bestaan. Het eerste nummer verscheen op zaterdag 27 oktober 1945. Vanaf 1 december heet het blad simpelweg EW.

Elseviers Weekblad, toen nog geschreven met een 's' op het eind, was direct een succes. Na vier jaar had was de oplage al gestegen naar 120.000 exemplaren, en het is in al die jaren het grootste journalistieke weekblad van Nederland gebleven. Het blad, dat in 2016 is overgenomen door New Skool Media, verscheen de eerste twintig jaar van zijn bestaan in de gedaante van een krant, en ging in 1965 over op het magazineformaat dat het nog steeds heeft.

Buitenbeentje

Vanaf de start is het blad altijd een beetje een buitenbeentje geweest in het journalistieke landschap. "Ik dacht, ik ben terechtgekomen in een gekkenhuis van heel hoog niveau met uiterst begaafde patiënten," schreef Godfried Bomans over zijn toetreding tot de redactie van Elseviers Weekblad in 1945.

Wat vindt u daar nou van?

Online aankopen doen

De heer G. Ketz, Zelhem

Ik heb er wel over gelezen, maar ik heb het nog niet nodig. Ook niet nu met corona, ik doe voorzichtig als ik boodschappen ga doen en hou me aan de regels. Ik ga op tijden dat het niet zo druk is.

Mevrouw T.M. Kraaij, Amsterdam

Ik heb dat nog niet gedaan, maar als het nodig is zal ik het zeker proberen. Nu met corona doe ik boodschappen tijdens het vroege uur, dan voel ik me veilig. Het is ook goed om naar buiten te gaan en even wat te doen. Dat anderen het vaker online doen is wel te zien aan alle bestelauto's in de straat, die rijden af en aan.

Mevrouw C. Schilpp, Baarn

Ja, dat doe ik regelmatig en negen van de tien keer gaat dat goed. Ik koop ook alleen bij betrouwbare winkels. Ik bestel ook vaker nu corona heerst, ongeveer twee keer zo vaak. Ook laat ik nu supermarktartikelen bezorgen.

De heer R. Derksema, Uithoorn

Ja, dat vind ik prima, ik maak er regelmatig gebruik van. Met de komst van corona is de frequentie zeker toegenomen, ik laat meer bezorgen dan voorheen. Gewone boodschappen haal ik gewoon zelf bij de supermarkt, wel 's ochtends vroeg tijdens het 'bejaardenuurtje', dan is het lekker rustig. De ervaringen met online bestellingen zijn goed, daar heb ik geen problemen mee gehad. Ik maak wel gebruik van betrouwbare leveranciers.

Mevrouw M.J. Momber, Purmerend

Ik doe online geen boodschappen, ik ga gewoon naar de winkel. Een keer in de week, mondkapje op, en dan ben ik weer klaar. Dat heeft er ook mee te maken dat de wachtlijsten voor boodschappen bezorgen zo lang zijn. Andere artikelen koop ik ook niet online, alleen soms op Marktplaats.

Mevrouw L. van Nes, Badhoevedorp

Voor de wekelijkse boodschappen ga ik nog steeds naar de winkels met mijn mondkapje op. Dat wil ik zo lang mogelijk volhouden. Andere artikelen zoals elektronica koop ik wel online, bijvoorbeeld bij Amazon en Bol.com. Maar dat gebeurt niet zo vaak, alleen als ik echt iets nodig heb.

Mevrouw G.J.P. Hogeboom, Velzen-Zuid

Ik hou daar niet zo van, ik koop liever in de winkel, dan kan ik zien en voelen wat ik hebben wil. Het laten bezorgen van supermarktartikelen heb ik geprobeerd, maar daar was een wachtlijst van vele weken. Dus die boodschappen doe ik in de winkel, maar niet op het senioren uur, want dat is me of te vroeg of te laat. Andere artikelen koop ik alleen als het echt noodzakelijk is, bijvoorbeeld toen mijn wasmachine er mee ophield. Maar daarvoor ben ik gewoon naar de winkel gegaan. Dan kun je ook vragen stellen als je iets wilt weten. Heel af en toe koop ik online, bijvoorbeeld cadeautjes of nu ook kleding, dan hoef ik niet naar de winkel om te passen.

De interviews zijn gehouden op 28 oktober door Jeroen Hogendorp

In de beginjaren was Elsevier(s) Weekblad – anders dan de andere media – geen onderdeel van een van de levensbeschouwelijke zuilen. Ook daarna heeft de redactie altijd onafhankelijk van politieke stromingen geopereerd. Het zijn vooral de lezers die het blad kenmerken. Die komen veelal uit de zakelijke wereld en bestuurlijk Nederland. Dat verklaart niet alleen de toon van het blad – opgewekt, optimistisch en ondernemend – maar ook de ruime aandacht voor economie, het bedrijfsleven, financiën en het huishoudboekje van de staat. Gezien de handelsrelaties van Nederland is er ook altijd veel aandacht voor de economische en politieke actualiteiten in het buitenland. Cultuur, kunst en mode waren en zijn ook vaste elementen van het blad. Net als aandacht voor politieke en maatschappelijke ontwikkelingen.

Kwaliteitsonderzoeken

De laatste decennia staat Elsevier Weekblad ook bekend om zijn onderzoeken naar de kwaliteit van ziekenhuizen, klinieken, scholen en studies. Daarmee is het blad begonnen toen de overheid zich steeds meer terugtrok

en keuzes aan de burger overliet. Om de lezers te helpen, begon het blad met 'De beste'-lijsten. Verder staat het weekblad bekend als (mede)organisator van de jaarlijkse HJ Schoon-lesing, de Economie-lesing en de Huizingalesing. Ook geeft het blad speciale edities en boeken uit.

Online groei

De laatste jaren heeft Elsevier Weekblad een sterke digitale groei doorgemaakt, waarmee het voorloopt in de tijdschriftenbranche. Het telt ruim 62.000 digitale abonnees, van wie ruim 7.000 alleen een digitaal abonnement hebben. Het aantal betalende lezers is het afgelopen jaar toegenomen, ondanks het grotendeels wegvallen van de losse verkoop op luchthaven Schiphol en op treinstations door de coronacrisis. De meeste artikelen worden tegenwoordig eerst online gepubliceerd. Verder maakt de redactie podcasts en video's, onder meer over de Amerikaanse verkiezingen.

Elsevier Weekblad wordt EW

Met ingang van december wordt de titel van het blad afgekort tot EW. Vanaf

de eerste verschijning in 1945 gebruikten veel lezers die afkorting al. Het spreekt voor zich dat hiermee het DNA van Elsevier niet uit de genen van het blad verdwijnt. Hoofdredacteur Arendo Joustra: "Koers, visie en journalistieke opvattingen veranderen niet. Behalve de afkorting als titel blijft alles bij het oude. De redactie blijft onderwerpen zakelijk, nuchter en feitelijk behandelen. En ze blijft schrijven over thema's die andere media negeren of pas laat ontdekken." Onder het motto "Eerst de feiten" blijven de redacteurs zich inspannen voor lezers die waarderen dat gevestigde opinies worden tegengesproken op basis van feiten en argumenten. En de toon blijft opgewekt, optimistisch en ondernemend.

Financieel is Elsevier Weekblad al die tijd een succesvolle onderneming geweest. "Alle 75 jaren zijn met een hoge of ruime winst afgesloten," aldus Joustra. "Die gezonde financiële basis heb je nodig om journalistiek onafhankelijk te blijven. We nemen geen subsidie aan van overheden en laten journalisten ook niet door het Rijk sponsoren."

Canada Ganzen 4

Helaas, het gewonde jong komt toch niet los van de grond en de groep gaat onverstoorde over tot de orde van de dag: gras eten, veertjes poetsen en een uitstapje naar de bak met graan maken. Diezelfde avond om negen uur verlaat de groep nu definitief onze tuin.

We hebben het jong inmiddels een naam gegeven, namelijk Komkom, zoals we haar roepen als we met voer de tuin inkomen. Komkom schijnt zich te schikken in haar lot en zoekt steun bij poes Rosa. Samen zie ik ze dikwijls lekker in het zonnetje slapen, met de afscheiding tussen terras en tuin als rugdekking. Het is inmiddels september geworden en we begrijpen dat we een partner voor haar moeten zoeken die ook niet kan vliegen. Zo komen we na enig rondvragen in Termaar terecht. Voor alle zekerheid nemen we twee mannetjes mee naar huis en Komkom toont zich verheugd (denken we) en accepteert het gezelschap. De tuin wordt uitgebreid verkend en er wordt dankbaar gebruik gemaakt van de vijvers. Een van de mannetjes is zeer ondernemend en presteert het om al de volgende avond vanuit onze hoog gelegen voortuin over het lager gelegen hek en de (holle) weg in glijvlucht richting het net gemaakte graanveld te 'vliegen'! Dat laat Ferry niet op zich zitten en hij slaagt erin de gans toch weer terug te drijven richting tuin. Een dier dat echt weg wil, hou je niet tegen, dus op woensdag 13 september is hij dan ook echt verdwenen. Gelukkig is het andere mannetje, dat we Komgauw hebben gedoopt, niet bij Komkom weg te slaan en loopt overal met haar mee.

Op 19 september om 8.45 uur vliegt tot onze verbazing onze ganzenfamilie weer over huis en tuin, een gans landt

in de tuin, ziet de nieuwe gans, vliegt weer weg en voegt zich bij de rest van de groep die is neergestreken in het weiland tegenover ons huis. Na daar een tijdje te hebben gefoerageerd, vertrekken ze weer. Ook op 3 oktober, om 11.30 uur, komt onze ganzenfamilie weer terug en na het vliegen van een paar rondjes over huis en tuin, vliegen ze weg richting Vaesrade. Het is prachtig te ervaren hoe een ouderpaar een eigen jong niet in de steek laat en herhaaldelijk terugkomt om te kijken hoe het ermee gaat en of het nu soms wel mee kan. Tenminste ik denk dat dat erachter zit.

Het is inmiddels winter geworden en er is flink wat sneeuw gevallen. De jaarwisseling ligt al bijna een maand achter ons. De tuin ziet er prachtig verstillend uit en onze ganzen vermaken zich prima, ook in de grote vijver. Op 28 januari hoor ik een Canadagans en zie dat deze rond ons huis vliegt. Ook de volgende dag hoor ik de roep van een Canadagans. Op 1 februari landt een paartje Canadaganzen in onze tuin maar vertrekt weer. Op 23 februari vliegt wederom een Canadagans over het huis, luid roepend, en landt in het weiland grenzend aan onze tuin, onder grote belangstelling van onze ganzen. Op 25 februari landt om 8.30 uur een Canadagans in onze tuin en jaagt Komgauw het bos in. Deze is niet tegen de indringer opgewassen en blijft op veilige afstand. Komkom blijft bij de indringer, ze zitten samen aan de vijverrand en scharrelen samen door de tuin. Om half zes vindt Ferry het genoeg en jaagt de indringer weg. Om half acht de volgende morgen is hij echter weer terug, jaagt Komgauw weg en blijft de hele dag bij Komkom in de buurt om in de schemering, onder luid geroep, weer te vertrekken. Omdat dit ritueel nu dagelijks aan de

Na contact met de redactie heeft Willeke Casteren van Cattenburch aangeboden een feuilleton in de Nieuwsbrief te schrijven. Dit is de vierde en laatste aflevering.

orde is, valt bij ons eindelijk het kwartje dat het wel eens om de vader van Komkom zou kunnen gaan. Dit gevoel wordt versterkt als op 4 maart rond 8 uur een Canadagans met drie 'jongen' wel acht rondjes maakt over huis en tuin en luid roepend richting Vaesrade verdwijnt, gevolgd door de indringer. Om 9.45 is 'vadergans' echter weer terug om pas in de schemering weer te vertrekken. Tot en met 20 maart krijgt Komkom dagelijks haar vader op bezoek die de hele dag blijft om pas bij het vallen van de avond te vertrekken. Gelukkig wordt Komgauw steeds meer geaccepteerd, mag dichterbij komen en mag zelfs, wel als laatste, mee eten. Toch zijn we heel blij dat vanaf 21 maart de rust in de tuin weer is hersteld en onze twee ganzen het domein opnieuw alleen hebben. Het was dan ook even slikken toen op 1 juni drie Canadaganzen neerstreken om een hapje mee te eten, maar dit ging gelukkig in goede harmonie (waren waarschijnlijk de drie jongen die bij ons opgroeiden).

2007 loopt ten einde. Een goede vriend van ons overlijdt op 29 december en op 5 januari 2008 is de crematie in Schagen waar we samen met familie naar toe gaan. Een zware gang en een eind rijden. Omdat we de ganzen goed verzorgd hebben achtergelaten, willen we ze bij thuiskomst en in het pikkedonker niet storen. Pas de volgende morgen is ons eerste werk bij de ganzen te gaan kijken. We zien ze nergens en op ons roepen krijgen we geen reactie. We lopen samen de achtertuin in en rechts van de vogelvijver zien we iets liggen. Blijkt slechts de romp van een Canadagans te zijn, waarschijnlijk Komgauw. In de voortuin vinden we de romp van Komkom, net voorbij de grote vijver. Bezoek van een vos met jongen, denkt de buurt. Hoe leeg kan een tuin zijn.

Naschrift: Zaterdag 22 maart 2008. De ouders van Komkom landen in de achtertuin, luid roepend. Ze blijven de hele dag en vertrekken uiteindelijk om 17.50 uur. Daarna hebben we ze niet meer gezien.

Reageren? fam.casteren@home.nl

Ondanks digitalisering doen sommige drukkerijen het goed

De afgelopen tien jaar is het aantal drukkerijen gedaald van 3885 naar 2890 en hun omzet afgenomen van 4,6 miljard euro naar 3,3 miljard. Toch doen sommige drukkerijen het nog goed.

Vorig jaar ging een bekende drukkerij, Roto Smeets, failliet. Dat was symptomatisch voor de bedrijfstak, die het al jaren slecht doet door de toenemende digitalisering van drukwerk en afnemende oplagen van tijdschriften. Er was een stelselmatische overcapaciteit van minstens 30 procent, vooral doordat drukkerijen veel geïnvesteerd hadden in dure machines en daarom terughoudend waren om capaciteit te schrappen en versneld af te schrijven. Speciaal drukkerijen van kranten, tijdschriften en reclamewerk hebben het moeilijk. Zo'n 70 procent van de grafische bedrijven staat onder druk.

Toch zijn er ook bedrijven die nog groei vertonen. Zij doen werk in niches zoals trouwkaarten, briefpapier, textiel en stickers. Maar in het bijzonder met het bedrukken van verpakkingen is nog een boterham te verdienen.

Ontvangers langdurige zorg meest getroffen door corona

Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft onderzoek gedaan naar de eerste golf van coronaslachtoffers, van maart tot en met juni. Op basis van meldingen door artsen over de doodsoorzaak blijken meer dan 10.000 personen aan Covid-19 te zijn overleden. Zestig procent van hen ontving zorg volgens de Wet Langdurige Zorg (Wlz). Mannen waren vaker slachtoffer dan vrouwen, gemiddeld 53% tegenover 47%. Bij ouderen was die verhouding nog schever, bijvoorbeeld van de 75- tot 80-jarigen overleden bijna tweemaal zoveel mannen dan vrouwen aan het virus. De piek in het aantal overledenen lag in april, met meer dan 6000 personen.

Non Solus

Het was in 1969 dat de eerste computer Elsevier binnenrolde. De belangrijkste administratieve processen waren in de voorafgaande periode al tot ponskaartenadministraties geëvolueerd en werden met Bull-apparatuur dagelijks bijgehouden. Hiervoor waren meerdere machines aanwezig: twee tabelleermachines, een sorteermachine, interclassseuse (voor samenvoegen), PRD (voor dupliceren) en uiteraard een drietal ponsmachines die door ponsstypistes werden bediend.

Administraties van verkopen, debiteuren, en abonnementen waren allen op basis van ponskaarten geworden en het geheel speelde zich af in de Jan van Galenstaat – in de laagbouw, want het 10 verdiepingen tellende hoge gebouw stond er nog niet.

De eerste computer die bij Elsevier binnenkwam was een Univac 9300. Omdat het bedrijf behoorlijk groeide en de ruimte in het JvG-kantoor beperkt was, werd een verdieping in het kantoor van Rank Xerox aan de Maasluisstraat gehuurd alwaar de computer werd geïnstalleerd. Er werden enkele medewerkers – systeemanalisten en programmeurs aangehouden en zo ontstond daar een team van systeembouwers. De officiële ingebruikname van de computer vond plaats door middel van een druk op de startknop door Elsevier-directeur R.E.M van den Brink.

Hoofd van de systeembouwers en computeroperators was Carel Caffa. Diverse administraties die reeds in ponskaartenvorm bestonden werden omgebouwd tot computer-gerichte systemen, met elk een eigen identiteit. De Grootboekadministratie, geleid door Ernst Megens, werd FINADEL genoemd (FINancieel ADministratie Elsevier), de abonnementenadministratie van Elseviers Weekblad onder aansturing van Harry Draper heette BONABAD (BONaventura ABonnementen ADministratie). Dan was er een team dat onder de leiding van Gerard Prins de abonnementenadministratie van Elsevier Science automatiseerde (EPCATS – Elsevier Publishing Company Abonnementen Tijdschriften Systeem).

Aan creativiteit was geen gebrek... Er ontwikkelde zich de gedachte om de verschillende verkoop-gerichte systemen te integreren tot één overall systeem, Goliath genaamd. Maar de door de diversiteit van het product en de verkoopcondities kwam dit niet van de grond, hetgeen achteraf gezien een juiste beslissing is geweest. Het idee was gewoon een brug te ver. Op de derde etage van het Rank Xerox gebouw

was naast de computerruimte, een ruimte waar enkele dames dagelijks werkzaam waren met ponsen. Daarbij was Gerard Roza binnen de organisatie de enige systeemprogrammeur. De inzichten van Gerard aangaande de programmatuur waren systeemtechnisch gericht, waarbij de ontwikkeling van de administratieve systemen uiteraard applicatiegericht waren. Er was sprake van een boeiende en creatieve samenwerking tussen allen.

Wat betreft de ontwikkeling van de computerprogramma's werd uitgegaan van drie talen, Cobol, Assembler en RPG. Cobol was een tekstgerichte taal en Assembler een een-op-een instructiegerichte taal en RPG (Report Program Generator) en gestructureerd programma gebaseerd op print-flexibiliteit.

De computer zelf op dat moment – de Univac 9300 – was wat we noemden een kaartcomputer. Een computer die qua in- en output geheel gesynchroniseerd was. Er werden 300 kaarten gelezen, 300 regels geprint en 300 kaarten (zo nodig) geponst via een gekoppelde ponsmachine. Dat was voor die tijd bijzonder snel, maar als er vanuit één kaart meerdere regels moest worden geprint dan liep de doorlooptijd behoorlijk terug. Daarvoor had Gerard Roza echter een inventieve oplossing bedacht. Hij had – voor die tijd iets nieuws – een printbuffer gecreëerd, hetgeen tot gevolg had dat het printen van referentiekaarten aanmerkelijk werd versneld.

De ontwikkeling in die periode zette zich voort en naast de eigen programmeurs en systeemanalisten werden externe programmeurs ingehuurd. Een van deze externe programmeurs was Barry Mence. Barry is een Engelsman; zeer inventief en uitzonderlijk ondernemend. Hij heeft zich ontwikkeld tot huidige eigenaar-directeur van een groot softwarehuis, Sopheon genaamd, met vestigingen in diverse landen.

Tenslotte... Achteraf gezien werd door het team van die tijd de basis gelegd voor de computergerichte administraties. Een basis welke van waarde was voor de verdere ontwikkeling van Uitgeversmaatschappij Elsevier. Hoewel de oorspronkelijke doelstelling van het bedrijf het uitgeven van boeken was is na de tweede wereldoorlog Elseviers Weekblad verschenen en heeft in de jaren daarna het uitgeven van wetenschappelijke tijdschriften een hoge vlucht genomen. En dat alles ontwikkelde zich in een goede samenwerking tussen eenieder, indachtig het Elsevier-logo met opschrift Non Solus.

Ingebruikname van de 9300 computer
Carel Caffa (L) en
R.E.M. van den Brink (R)

Na mijn diensttijd bracht ik een aantal jaren door in Engeland, waar ik werkzaam was bij Mullard Radio Valves en de studie Lower Cambridge volgde. Hier maakte ik voor het eerst kennis met de cricketsport, die ik later in Alkmaar en voor Elsevier tegen ons kantoor in Barking mocht spelen. Na mijn terugkeer solliciteerde ik op een advertentie van Elseviers Wetenschappelijke Uitgeverij t.a.v. een 'mannelijke kracht' met kennis van de Engelse taal voor het verzorgen van de export. Ik begon begin zestig jaren in het nieuwe 'Huis van Elsevier' aan de Jan van Galenstraat, dat juist was geopend. Daarover deed de anekdote de ronde, dat de heer Bergmans het gebouw zou openen met het ontsluiten van de glazen voordeur. Dit gaf een probleem omdat de sleutel in het slot geen soelaas gaf. Achteraf bleek, dat men vergeten was de deur eerst af te sluiten. Dit gebouw werd later nog voorzien van een derde etage. Ook kreeg je in deze tijd nog vier boekenbonnen en een boek als je jarig was, dat persoonlijk door de directeur werd gebracht. Was hij op die dag verhinderd, bood hij daarvoor nog z'n excuses aan ook.

Een opvallende persoonlijkheid in die tijd was de heer Blankwater, hoofd personeelszaken. Hij zou later een rol spelen bij de voorbereiding van de Ondernemingsraad. Ik zat toen al in de lokale politiek en stelde mij als onafhankelijke verkiesbaar voor deze OR, die na de fusies met de Noord-Hollandse en Excerpta Medica werd uitgebreid met DOR en COR.

Mij viel de eer te beurt in alle drie zitting te mogen nemen, de voorvergaderingen met de heer Blankwater als voorzitter zal ik niet licht vergeten. Hij meende de wijze te moeten bepalen waarop je de directeur zou mogen aanspreken. Vanuit de politiek had ik geleerd wat van je af te bijten, maar dat kon de goedkeuring van de heer Blankwater in het geheel niet wegdragen, 'zo spreek je niet tegen de voorzitter'!

Er was in die tijd een toename van de export, eerst in speciale metalen containertjes van de Meijer Line per schip en later in kartonnen per luchtvracht. Daarbij zat ook veel materiaal voor tentoonstellingen over de hele wereld, zoals een reizende door China wat om veel coördinatie vroeg. Degenen die mij het meest is bijgebleven, is die van de eerste Cairo bookfair, waarbij het schip op de Middellandse

zee averij opliep en ons aandeel niet arriveerde en dhr. ter Haar daar zonder inzending stond. Iets dat me, zonder dat ik er wat aan kon doen, toch wel kwalijk werd genomen. Ik kreeg later mijn revanche bij zijn afscheid, waarbij ik met velen een prent mocht inzenden voor zijn prentenboek.

In de loop der jaren heb ik ook de nodige verhuizingen meegemaakt van de Jan van Galenstraat, na de fusie met de NH naar de Keizersgracht in het hartje van Amsterdam in een oud grachtenpand. Ik dacht toen dat de variabele werktijden mij in staat zouden stellen om een treintje vroeger te kunnen nemen door i.p.v. 17.15 uur al om 17.05 uur als een dolle op de fiets als door steegjes naar NS Centraal te racen. Hiervoor kortte ik mijn lunchpauze in, om geen probleem te veroorzaken, maar daar bleek ik me toch in te hebben vergist. De toenmalige verkoopdirecteur, dhr. Baltzer, zag mij vertrekken en riep mij de volgende dag op zijn kantoor en zei, dat dat niet geoorloofd was. Hij had de gewoonte om je tijdens de lunch te storen, maar na deze ervaring kreeg hij steevast als antwoord, sorry maar ik ben nu aan het lunchen! Later keerden we terug naar de Jan van Galenstraat, waar een groot nieuw gebouw was verrezen.

Dat was een tijd van collegialiteit waarin er ook heel veel mogelijk was, zo herinner ik me een eendaagse treinreis naar Antwerpen, maar ook feestjes en etentjes op de afdelingen. Zo heb ik ook de mogelijkheid gehad om met m'n afdeling met de bus een dagje uit te gaan naar Enkhuizen om daar met de boot naar Stavoren te varen en later met de bus weer terug. In de bijgevoegde reisinformatie waren de medewerkers in een strip verwerkt als figuren uit Asterix en Obelix.

In mijn laatste tijd werd er in Amsterdam een bedrijven hockeycompetitie gestart, waarbij het mogelijk werd met een eigen Elsevier-team deel te nemen. Na verloop van tijd werd dit herenteam zelfs uitgebreid met een van dames, bij welke ik als scheidsrechter heb mogen dienen. Ik merkte wel dat er in latere jaren minder mogelijk werd en er een andere wind begon te waaien. Zo vernam ik na mijn vertrek van oud-medewerkers, dat het niet meer was als in 'die goeie oude tijd'!

Tom ten Hoop

Nieuwe voorzitter en nieuwe lijsttrekker 50Plus

In augustus is Jan Nagel gekozen tot nieuwe voorzitter van 50Plus. Hij volgt de in mei met ruzie vertrokken Geert Dales op. In oktober is Liane den Haan gekozen als nieuwe lijsttrekker.

Jan Nagel heeft ooit de partij opgericht en heeft al diverse keren als voorzitter gefungeerd. Ondanks zijn 81 jaar wilde hij toch nog wel een keer de taak op zich nemen. Kort daarna kon Nagel melden dat het bestuur Liane den Haan voordraagt als nieuwe lijsttrekker. Den Haan is al 15 jaar directeur van ouderenbond ANBO. Volgens Nagel hadden veertien mensen zich gemeld voor het lijsttrekkerschap, en zijn er met vier van hen gesprekken gevoerd. Den Haan kwam daaruit als beste kandidaat naar voren. Andere kandidaten waren Kamerleden Corrie van Brenk en Leonie Sazias. Liane den Haan zei dat de positie van ouderen moet worden versterkt, speciaal op het gebied van inkomen, wonen en gezondheid zijn volgens haar veranderingen nodig. Gepensioneerd hebben de afgelopen tien jaar een koopkrachtverlies van 20 procent geleden. Den Haan was nog geen lid van 50Plus, omdat ze als directeur van de ANBO geen lid van een partij kon zijn. Eigenlijk moesten kandidaten minstens een jaar lid zijn van de partij, maar het bestuur heeft haar dispensatie verleend van die regel.

Verkiezing lijsttrekker

In oktober zijn online verkiezingen gehouden voor het lijsttrekkerschap, die Den Haan met 52 procent van de stemmen heeft gewonnen. Daarmee versloeg zij Van Brenk, de fractievoorzitter van 50Plus in de Tweede Kamer, die 42 procent van de stemmen had gekregen. Aan de verkiezing deden 362 van de ongeveer vierduizend leden mee. Sazias, die ook in de race was voor het lijsttrekkerschap, viel een paar dagen voor de verkiezingen van Brenk openlijk af en noemde haar ongeschikt om de partij te leiden. Op de dag van de verkiezing trok Sazias daarom haar eigen kandidatuur in en riep zij haar achterban op om op Den Haan te stemmen.

Geen rust in de tent

Het partijbestuur hoopte met de voordracht van Den Haan rust te brengen in de partij, na het plotse-

linge vertrek van partijleider Henk Krol begin mei. Maar die hoop bleek ijdel. Enkele kopstukken legden hun functie in commissies neer, en fractie-medewerkers in de Tweede Kamer en bestuursleden in het land stapten op. Van Brenk liet weten na de verkiezingen niet verder te gaan als Kamerlid voor de partij. Een deel van de leden ziet Den Haan niet zitten, omdat zij met de ANBO heeft ingestemd met het pensioenakkoord.

Henk Krol alweer weg bij Partij van de Toekomst

De voormalige fractievoorzitter van 50Plus, Henk Krol, heeft in augustus afscheid moeten nemen van Femke Merel van Kooten, met wie hij een nieuwe partij had opgericht, de Partij van de Toekomst (zie de Nieuwsbrief van juli). Nadat Krol contact had gezocht met de Groep Otten van Henk Otten die zich had afgesplitst van het Forum voor Democratie, om ook mee te doen met de Partij van de Toekomst, bleek Van Kooten er eigenlijk voor spek en bonen bij te zitten. Ze kon bovendien niet overweg met Otten, die zich flink deed gelden en haar neerbuigend behandelde. Volgens Krol speelde ook een rol dat haar man, die fractiesecretaris was, met veel mensen ruzie kreeg.

Vervolgens kwam er in oktober ook onenigheid tussen Krol en Otten. Het zou gaan om een machtsstrijd tussen de twee, waarbij Otten op plek twee op de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen zou willen. Volgens NRC is de kas van de partij vrijwel leeg. In de peilingen krijgt de Partij van de Toekomst geen enkele zetel. Henk Krol wil nu alleen verdergaan in de politiek, hij beweert een trouwe aanhang te hebben.

IN MEMORIAM

Mevr. M.Th.G. (Marina) Schreuders, Amsterdam